

מערך שיעור בעקבות צפייה בסרט המסע לארץ ישראל

<https://www.youtube.com/watch?v=KYheMe33LTU>

רקע:

בכל גיל החוויה של להיות עולה חדש אינה חוויה פשוטה. תחושות של ניכור, זרות, פחד מהלא מוכר הם תחושות אשר מאפיינות חוויה זו ופעמים רבות ממשיכות ללוות את העולה לאורך כל חייו. במדינת ישראל כאשר כל אחד מאתנו חוקר את שורשי משפחתו, ניתן למצוא שם חווית עלייה. בנוסף, מדינת ישראל זוכה לקלוט עולים רבים ממגוון מדינות כך שעבורנו השיח על עלייה הוא מרכזי וחשוב בחברתנו אשר בתקווה תמשיך לקלוט עולים.

הילד העולה עברו משמעות המעבר כוללת עקירה מהמקום בו הוא נולד, עזיבת בית וחברים ומעבר אל ארץ חדשה, שפה חדשה, בית חדש, מנטאליות ותרבות שונה מכל מה שהוא מכיר ולמעשה התחלת חיים חדשים בתכליתם. פעמים רבות גם התלמידים אשר משמשים כחברים קולטים לא תמיד יודעים האם ואיך לגשת אל אותו ילד וגם הם חווים מעין פחד מאותו ילד אשר מווה עבורם את הלא מוכר. כך למעשה שני הצדדים נבוכים מול הסיטואציה ולא יודעים איך לפעול.

הבנת הסיטואציה המורכבת בו נמצא העולה החדש, עידוד תחושת אמפתיה, אכפתיות ואחריות חברתית כלפיו אותו ילד יש בה בכדי להפוך את החוויה המורכבת הזו עבור אותו תלמיד לרכה יותר. בנוסף, יש בה בכדי להרחיב את הפרספקטיבה של התלמידים על חשיבות העלייה, חשיבות הקליטה של אותם עולים ואת התפקיד שיש לכל אחד מאתנו בכך.

בתוך שיח זה חשוב לתת מקום גם לתלמיד העולה ולחוויה שלו וגם לחוויה של התלמידים האחרים.

אוכלוסיית יעד: תלמידים כיתות ד'-ו'

מטרות:

- להעלות למודעות התלמידים את החוויה העוברת על העולה החדש
- לעורר את התלמידים לחשיבה על האחריות של הצד הקולט על שיפור חווית הקליטה עבור העולים החדשים.
- לדבר על המשמעות הרחבה יותר של העלייה לארץ ישראל על מנת להרחיב את הפרספקטיבה החברתית-תרבותית של התלמידים.
- לגרום לאותם תלמידים עולים חדשים להרגיש שיש מקום לחוויה שלהם ולתחושות שלהם.
- הגברת הרגישות לתחושותיו של האחר.

מערך השיעור:

להקרין את הסרט "המסע לארץ ישראל"

שאלות לדיון:

1. אילו תחושות עלו בכם כאשר צפיתם בסרט והייתם עדים לסיפור העלייה של התלמידות?
2. מדוע לדעתכם היה חשוב לתלמידים לספר את סיפור העלייה של התלמידות?
3. איך לדעתכם מרגישים עולים חדשים?
4. מה התפקיד שלנו בקליטת העולים החדשים ואיך אנחנו יכולים להפוך את הקליטה שלהם לרכה ונעימה יותר?

תרגיל לסיום:

לבקש מכל תלמיד שיגיד מה היה לו חשוב במידה והוא היה העולה החדש לקבל מהתלמידים אשר קולטים אותו?

לשלוח אותם הביתה ולבקש מכל אחד שלשיעור הבא יחקור האם במשפחה שלו היה סיפור עליה ושיכתוב על כך.

הרציונל:

מדינת ישראל הינה מדינה הקולטת באופן תדיר עולים חדשים. אנו אנשי החינוך פוגשים במהלך עבודתנו את הקושי של התלמידים העולים ואת הקושי של התלמידים הקולטים ובצורך בגישור הפערים בין השניים. יש להאמין שפעמים רבות תחילת הגישור מתחילה בהקניית ידע ובמודעות לתחושות ולרגשות של כל צד במפגש עם הלא מוכר.

בסרט " המסע לארץ ישראל " ניתן לראות שתי תלמידות אתיופיות עולות חדשות אשר התלמידים בכיתתם מתנכלים להן ומפקפקים בהיותן יהודיות עד כאשר אחת את התלמידות מפנה את תשומת ליבם של התלמידים לסיפור העלייה של העלייה האתיופית ולקושי של להיות עולה חדש. עצם העובדה שמדובר בסרט אשר הוא פרי יצירתם של תלמידי כיתות ה' מראה כי הנושא מעניין אותם וכי יש ביקוש לשיח על כך. עבור התלמידים העולים עצם השיח על סיפור עלייתם נותן מקום לחוויה שלהם ולחושה כי הם נראים בנוסף, עבור התלמידים אשר משמשים כקולטים להם יש את הצורך להתוודע לסיפור העלייה ולשמוע על התחושות על מנת למצוא את החיבור אל הילד החדש ואל סיפורו.

השיח בנושא בגיל צעיר יש בו בכדי לעורר בקרב התלמידים עוד בגילם הצעיר את תחושת האמפתיה והאחריות החברתית כלפיי העולים ולהרחיב את הפרספקטיבה. כל שיח בנושא ערכי-חברתי בגילאים הצעירים מהווה עבור התלמידים הזדמנות להרחבת ידע ולפיתוח תחושת אכפתיות ומנהיגות חברתית ואחריות כלפיי עצמי וכלפיי האחרים.

הסרט שלפנינו מהווה הזדמנות נהדרת לפתיחת דיון כיתתי בנושא של עלייה, חווית העלייה והשלכותיה. חשוב להדגיש שהסרט נותן ביטוי לסיפורה של העלייה האתיופית אך מערך השיעור מתייחס לחוויית העלייה בכללותה ללא הבדל בין העליות השונות.

מאחלים לכם שיעור נפלא ומפרה
קבוצת אפיקי תקשורת וצוות אופקים
03-9369475